Lietas Nr. C33276014
Lietas arhīva Nr. /lietas arhīva numurs/

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2014.gada 5.septembrī

Rīgas rajona tiesa

šādā sastāvā tiesnese I.Bāliņa

izskatīja Rīgā, Lomonosova ielā 10 rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu un

konstatēja:

2014.gada 7.janvārī /pers. A/ (turpmāk tekstā- prasītājs) ir cēlis Rīgas rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā- atbildētājs) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012.gada 31.maijā prasītājs aizdeva atbildētājam naudas summu Ls 626,00 apmērā. Saņemot aizdevuma summu, /pers. B/ 2012.gada 31.maijā parakstīja parādzīmi, ar kuru apliecināja, ka viņš no /pers. A/ aizņēmās naudas summu Ls 626,00 apmērā un apņēmās to atmaksāt /pers. A/ līdz 2012.gada 01.augustam. Tomēr parādzīmē norādītajā termiņā atbildētājs aizdevuma summu prasītājam, ne arī kādu tās daļu, neatmaksāja. Ņemot vērā latu konvertāciju uz eiro, turpmāk tekstā norādīts parāda apmērs eiro. Šobrīd Ls 626,00 izsakot euro valūtā minētā aizdevuma summa sastāda 890,72 *euro*.

Aizdevuma atmaksu atbildētājs nav veicis parādzīmē norādītajā termiņā, ne arī

vēlāk. Bez tam, parakstot parādzīmi, atbildētājs piekrita maksāt līgumsodu. Parakstot parādzīmi atbildētājs piekrita par aizdevuma summas atmaksas termiņa neievērošanu maksāt līgumsodu 0,5% apmērā no termiņā nenomaksātās summas par katru nokavēto dienu.

Starp prasītāju un atbildētāju pastāv aizdevuma līguma tiesiskās attiecības (Civillikuma 1934). Civillikuma 1943.pants nosaka, ka aizņēmējam ir jāatdod tāda pati summa, kādu viņš aizņēmies, kas konkrētajā gadījumā ir 890,72 *euro*, bet saskaņā ar Civillikuma 1828.panta noteikumiem atbildētājam bija jāievēro parādzīmē noteiktais termiņš aizdevuma atmaksai. Tādējādi, ņemot vērā Civillikuma 1431.pantu, 1828.pantu, 1934.pantu, 1943.pantu, 1946.pantu, kā arī 1756.pantu un 1764.pantu, prasītājam ir tiesības prasīt no atbildētāja saistību izpildi- atmaksāt aizdevuma summu un līgumsodu.

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Ievērojot iepriekš teikto, atbildētājs savas uzņemtās saistības nav izpildījis, proti, nav atmaksājis aizdevuma summu pilnā apmērā noteiktajā termiņā. No aizdevuma atmaksas termiņa līdz prasības pieteikuma sagatavošanas brīdim ir pagājušas 559 dienas. Līdz ar to, līgumsods par neizpildītajām saistībām uz prasības pieteikuma sagatavošanas brīdi sastāda EUR 2487,55. Ņemot vērā labas ticības principu, prasītājs samazina līgumsodu līdz pamatparāda apmēram- 890,72 *euro*. Līdz ar to, kopējā parāda summa sastāda 1781,44 *euro*.

Pēc parāda atmaksas termiņa notecējuma, atkārtoti mēģinot sazināties ar atbildētāju, neizdevās panākt vienošanos par parāda atmaksu. Lai brīdinātu atbildētāju par parādsaistību neizpildes iespējamām sekām, 2013.gada 06.martā tika nosūtīts pirmstiesas brīdinājums par neizpildītām saistībām, kurā lūgts atmaksāt pamatparāda summu 890,72 *euro* apmērā septiņu dienu laikā no brīdinājuma saņemšanas dienas. Pirmstiesas brīdinājumā teikto atbildētājs nav ņēmis vērā un parāda atmaksu nav veicis.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, un Civillikuma 1431.pantu, 1828.pantu, 1716.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1756., 1587.pantu, Civillikuma 1934. un 1943. pantu prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam parādu 1781,44 *euro* apmērā, kā arī samaksāto valsts nodevu 267,22 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,47 *euro* apmērā. Noteikt prasītājam tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no pamatparāda summas par laiku no 2012.gada 01.augusta līdz sprieduma izpildei. Noteikt, ka par labu prasītājam piedzītās naudas summas samaksa veicama šādā kontā: /konta numurs/.

2014.gada 18.februārī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajā daļā noteiktajam, atbildētājam izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs paskaidrojumus nav sniedzis.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2014.gada 24.martā pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2014.gada 5.septembrī.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Ar 2014.gada 1.janvāri Latvijas Republika iestājās Eirozonā, līdz ar to no 2014.gada 1.janvāraLatvijas Republikā nacionālā valūta ir *euro* un visi norēķini notiek *euro* valūtā. Saskaņā ar Padomes1997.gada 17.jūnija Regulu (EK) Nr.1103/97 civillietās, kas uzsāktas līdz 2014.gada 1.janvārim,lietu izskatot pēc būtības, spriedumā tiesa summas, kas norādītas latos, konvertē saskaņā arPadomes noteikto maiņas kursu (1 *euro* = 0,702804 lati) un noapaļojot saskaņā ar *Euro* ieviešanaskārtības likuma 6.pantu, spriedumā norādot summu gan latos (informatīvi), gan *euro.*

Kā atzīts tiesību doktrīnā, civiltiesiskajā strīdā pusēm ir pretējas intereses un viedokļi un katra pusecenšas pārliecināt tiesu par noteiktu tiesisko attiecību un juridiski nozīmīgu faktu esamību vaineesamību. To var panākt ar pierādījumiem un pierādīšanu *(A.Līcis. Prasības tiesvedība unpierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2003, 62.lpp.).*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 92.pantu pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotību. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Lietā nav strīda par to, ka 2012.gada 31.maijā starp prasītāju un atbildētāju noslēgta Parādzīme, saskaņā ar kuru prasītājs izsniedza aizdevumu, bet atbildētājs apņēmās līdz 2012.gada 1.augusta, atmaksāt aizdevumu 890,72 *euro* (Ls 626,00) apmērā (l.l.10).

Prasītājs lūdz piedzīt pamatparādu 890,72 *euro* (Ls 626,00) apmērā, ko atbildētājs nav apstrīdējis.

Tiesa secina, ka starp pusēm ir noslēgta Parādzīme (turpmāk arī Līgums). Civillikuma 1934.pants noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Pušu starpā noslēgtais Līgums nav juridiski apstrīdēts, tas atzīstams par tiesīgi noslēgtu darījumu, kas atbilstoši Civillikuma 1587.pantam uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne vēlāk radušās izpildījuma grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1934.pants noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Civillikuma 1828.pants noteic, ka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro [..].

Tiesa secina, ka pušu noslēgtajā Līgumā ir noteikts aizdevuma atmaksas termiņš- 2012.gada 1.augusts, kas jāievēro bez īpaša atgādinājuma, savukārt izpilde noteiktajā laikā ietilpst jēdzienā „saistības pienācīgs izpildījums".

No lietas materiāliem izriet, ka 2013.gada 6.martā prasītāja vārdā zvērināts advokāts sastādījis un nosūtījis atbildētājam Pirmstiesas brīdinājumu ierakstītā vēstulē, kurā lūgts septiņu dienu laikā no brīdinājuma saņemšanas dienas samaksāt prasītājam parādu Ls 626,00 apmērā, pretējā gadījumā no atbildētāja tiks pieprasīts arī līgumsods pilnā apmērā (l.l.11).

Atbildētājs nav apstrīdējis aizdevuma summas saņemšanas faktu.

Tiesa atzīst par pierādītu saistību neizpildi no atbildētāja puses. Atbildētājs saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu nav tiesā iesniedzis pierādījumus, ka būtu veikta visa aizdevuma atmaksa.

Pie šādiem apstākļiem prasība par neatmaksātās aizdevuma pamatsummas piedziņu ir pamatota un apmierināma prasītāja norādītajā apmērā.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja līgumsodu 890,72 *euro* (Ls 626,00) apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma ievada 3.pantu, katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Tādējādi attiecībā uz līgumsodu un tā apmēru tiesa vadās pēc Civillikuma normām, kas nemainītā redakcijā bija spēkā aizdevuma tiesisko attiecību nodibināšanas un parāda rašanās brīdī.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu *(likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.decembrim)*, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu *(likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.decembrim)*, līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā. Minēto normu izpratnē līgumsods ir saistību tiesību pastiprinājums saistības neizpildīšanas vai pienācīgas neizpildīšanas gadījumā, kas pastiprina konkrētas personas saistību vai nodrošina saistību izpildi un pastāv kā civiltiesisks sods. Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija.

2012.gada 31.maija Parādzīmes 3.punktā atbildētājs ir apņēmies parāda pamatsummas maksājumu nokavējuma gadījumā maksāt aizdevējam līgumsodu 0,5% apmērā no termiņā nenomaksātās summas par katru nokavēto dienu.

Prasītājs norāda, ka līgumsods aprēķināts līdz prasības pieteikuma iesniegšanas brīdim, t.i., par 559 dienām un sastāda 2487,55 *euro*. Bet ņemot vērā labas ticības principu, prasītājs samazinājis līgumsodu līdz pamatparāda apmēram- 890,72 *euro*.

Tā kā tiesa ir konstatējusi saistību neizpildi un nokavējumu no atbildētāja puses, atbildētājs nav apstrīdējis pielīgto līgumsoda apmēru un nav apstrīdējis prasītāja noteikto līgumsoda aprēķināšanas tiesa atzīst, ka līgumsods ir piedzenams prasītāja norādītajā 890,72 *euro* apmērā.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja iesniegtos pierādījumus, jo atbildētājs nekādus iebildumus pret prasību nav cēlis, pierādījumus par parāda samaksu nav iesniedzis, līdz ar to prasība ir apmierināma pilnā apmērā.

Prasītājs lūdz noteikt tiesības saņemt sešus procentus gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Atbilstoši Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktam- procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem

Tiesa uzskata, ka, atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantā noteiktajam, prasība šajā daļā ir apmierināma prasītāja norādītajā apmērā, nosakot prasītāja tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Tādejādi no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi: nomaksātā valsts nodeva Ls 187,80 jeb 267,22 *euro* (lietas lapa 8) apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,25 jeb 7,47 *euro* (lietas lapa 9) apmērā.

Civilprocesa likuma 204.^{1} pants nosaka, ka,taisot spriedumu par naudas summu un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa, vadoties no Civilprocesa likuma 8., 15., 34., 35., 41.panta pirmās daļas, 42., 43., 97., 187.panta otro daļu, 193., 204.1, 250.^{25} pantiem,

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā parāda pamatsummu Ls 626,00 jeb 890,72 *euro*, līgumsodu Ls 626,00 jeb 890,72 *euro*, nomaksāto valsts nodevu Ls 187,80 jeb 267,22 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,25 jeb 7,47 *euro*, kopā piedzīt 1526,69 *euro* (viens tūkstotis pieci simti divdesmit seši *euro* un 69 centi).

Atzīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, sešus procentus gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu - ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese /personiskais paraksts/ I.Bāliņa

NORAKSTS PAREIZS

Rīgā 2014.gada 5.septembrī

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Bāliņa